UUTISET

Tällä hetkellä poltamme kivihiiltä 1,5–2 miljoonalla eurolla kuukaudessa. Se raha on pois lähiseudun turveyrittäjiltä. **TOIMITUSJOHTAJAN ROGER HOLM, ALHOLMENS KRAFT**

PÄIVÄN PUNKTI

Sutta ja sekundaa

Valtiovarainministeri Jutta Urpilainen huomasi kaksi viikkoa mietittyään, että hallituksen veropäätökseen jäi virhe. Rikkaat rikastuvat ja keskiluokka köyhtyy.

Pikku juttu. Pelkkä valuvika.

Pieni valuvika kuitenkin johti mittavaan protestiin. Hallitus säikähti metelin suuruutta ja pääministeri Jyrki Katainen joutui esittelemään eduskunnalle korjatun esityksen.

Ikävintä oli Paavo Arhinmäellä. Hän hyväksyi hallituksessa koko päätöksen karvoineen. Tarvittiin pääluottamusmies opettamaan ministerille verooppia.

Duunarikentältä tuli selvää tekstiä. Päätöksiä pitää muuttaa tai vasemmistoliitto lähtee ulos hallituksesta ja Arhinmäki menee vaihtoon.

Verouudistuksessa yritysveroa pudotetaan noin viidennes. Firmoihin jää enemmän rahaa, jotta ne voisivat investoida enemmän. Idea on looginen.

Valtion kassaan syntyy kuitenkin veroalesta miljardin aukko. Sitä ryhdyttiin paikkaamaan nostamalla rajusti osinkoveroa, 21:stä 30 prosenttiin.

Tämä vihastutti osakesäästäjät. Nyt hallitus muutti esitystään siten, että vain 85 prosenttia osinkotulosta on veronalaista.

Myös muita veroja, kuten sähköveroa päätettiin korottaa.

Oma lukunsa ovat listaamattomat yhtiöt. Verouudistus kohtelee eri yrittäjiä aivan eri tavoin. Protestin jälkeen eriarvoista kohtelua hieman kohtuullistettiin.

Pienyrittäjä maksaa täyden osinkoveron, jos yrityksessä ei ole nettovarallisuutta. Vanhan vauraan yrityksen omistaja maksaa siitä neljänneksen, vajaat 8 prosenttia.

Alkuperäisessä esityksessä ei vähän verotetuille osingoille ollut lainkaan kattoa. Nyt siihen tuli kynnys, tosin korkealle.

Entä lähtevätkö investoinnit sitten käyntiin ja tuleeko lisää työpaikkoja?

Vastaus on fifty-sixty, sanoisi Matti Nykänen.

Rehellisin on ollut RKP:n ministeri Carl Haglund. ”Yhteisöveroa lasketaan, mikä tarkoittaa sitä, että voidaan jakaa enemmän rahaa ulos. Se pehmentää veronkorotusta”, Haglund sanoi.

Siis voidaan jakaa ”enemmän rahaa ulos”. Se tosiaan on mahdollista, jopa todennäköistä. Jossakin alkaa osinkojuhla.

Hallituksen veromallissa ei ollut pelkkä valuvika, vaan reikä oli paljon isompi kuin annettiin ymmärtää. Lopputulos ei korjauksen jälkeenkään häävi.

Priimaa yritettiin, mutta tulikin sutta ja sekundaa.

LAURI KONTRO
on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

KUOPION ENERGIA

Turvepula on pakottanut myös Kuopion Energian lisäämään kivihiilen käyttöä.

Kivihiilen poltto kasvoi vuoden lopulla jyrkästi

Kivihiilen poltto kääntyi viime vuoden lopulla jyrkkään nousuun. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan kivihiiltä kului joulukuussa 70 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana edellisvuonna.

Kivihiiltä tuodaan Suomeen, koska turvetta ei voimaloiden kattiloihin riitä. Sateinen kesä ja turvesoiden luvituksen takkuilu johtivat syksyllä turvepulaan. Turvetta pystyttiin nostamaan viime kesänä vain 11 terawattitunnin verran, mikä vastaa noin puolta keskimääräistä vuosittaista kulutusta.

Pietarsaaressa toimivan Alholmens Kraftin toimitusjohtajan **Roger Holmin** mukaan nyt joudutaan korvaamaan kaikki puuttuva turve kivihiilellä.

”Tällä hetkellä poltamme kivihiiltä 1,5–2 miljoonalla eurolla kuukaudessa. Se raha on pois lähiseudun turveyrittäjiltä. Vuositasolla puhumme noin 20 miljoonan euron menetyksistä, jos tilanne jatkuu”, Holm sanoo.

Pietarsaaressa puolet kivihiiltä

Alholmens Kraft on maailman suurimpia biopolttoainelaitoksia. Se pystyy käyttämään niin puuta, turvetta kuin kivihiiltäkin.

Vähimmillään kivihiilen osuus on ollut polttoaineista vain 10 prosenttia. Tänä talvena osuus on kohonnut 40-50 prosenttiin.

”Jos tulevasta kesästä tulee yhtä huono kuin viime kesästä, niin tilanne jatkuu samanlaisena myös seuraavan kauden”, Holm sanoo.

Puuta Alholmens Kraftin kattiloissa on ollut enimmillään 55 prosenttia.

Puusta ei ole nyt turpeen korvaajaksi. Vielä viime vuonna lauhdesähkön tuotannossa metsähake oli kilpailukykyinen polttoaine verrattuna turpeeseen ja kivihiileen.

Tämän vuoden alussa metsähakkeen sähköntuotantotukea leikattiin liki kolmannes. Sen seurauksena metsähakkeesta tuli kallein polttoaine.

”Metsähakkeen käyttö vähenee, ja puupolttoaineiden osuus tulee olemaan meillä todennäköisesti aiempaa pienempi”, Holm arvioi.

Holm jaksaa uskoa, että nurinkuriseen hintatilanteeseen ulkomailta tuotavan kivihiilen ja kotimaisen biopolttoaineen välillä saadaan muutos.

”Meidän pitkäaikainen tavoite on yhä maksimoida biopolttoaineiden osuus.”

Viime kesän huonon sään Holm sanoo olevan vain osa syy turvepulaan.

”Varsinainen syy on se, ettei meillä ole riittävästi turvetuotantoalueita. Vanhoja jää pois käytöstä, mutta lupia uusille tuotantoalueille ei ole saatu.”

Lämmöntuotannossa puu kilpailukykyinen

Turvepula on pakottanut myös Kuopion Energian lisäämään kivihiilen käyttöä. Joulukuussa kivihiilen osuus nousi hieman yli 10 prosenttiin.

Kuopion Energian toimitusjohtajan **Esa Lindholmin** mukaan turvetta on korvattu myös puulla.

Kuopion Energialle puun poltto on edullisempaa kuin Alholmens Kraftille, koska Kuopion Energian päätuote on kaukolämpö ja Alholmens Kraftin päätuote sähkö.

Lämmöntuotannossa polttoaineiden hintasuhteisiin vaikuttavat verot. Sähköntuotannossa EU-säännösten mukaan mitään polttoainetta ei saa rasittaa verolla.

Puuta Kuopiossa palaa niin paljon kuin kattiloiden tekniset rajoitteet sallivat. Kuopion Energian uusimmassa kattilassa puun osuus voi olla 70 prosenttia. Vanhassa turvekattilassa puuta saa olla korkeintaan viisi prosenttia.

”Puu on ollut meille nyt talvella edullisin polttoaine. Kivihiiltä olemme käyttäneet vain siksi, ettei turvetta ole saatu riittävästi”, Lindholm sanoo.

JUHA KAIHLANEN

”Turpeen vaihtumisessa kivihiileen ei järkeä”

Turvetuotannon luvitus on saatava sujumaan ja turpeen tuotantomäärät nostettava tarvittavalle tasolle. Näin vaati kokoomuksen ryhmäpuheenvuoron pitänyt kansanedustaja **Eero Lehti** energia- ja ilmastostrategian selontekokeskustelussa keskiviikkona eduskunnassa.

”Kotimaista energiaa, joka luo työpaikkoja, korvataan ulkomailta tuodulla kivihiilellä. Tässä ei ole mitään järkeä”, Lehti hämmästeli.

Keskustan **Mauri Pekkarinen** syytti ryhmäpuheessa hallitusta hiilenmustasta linjasta, mikä on heikentänyt kotimaisen energian kilpailukykyä.

”Käsittämättömintä on, että hallitus on kiristänyt turpeen veroa ja leikannut enimmillään kolmanneksen energiapuun tuesta. Se on tarjonnut kivihiilelle valtavan kilpailuedun, millä puun ja turpeen yhteiskäyttö väistyy yhä useammin”, Pekkarinen ryöpytti.

Vasemmistoliiton ryhmäpuhuja **Anna Kontula** tuomitsi Suomen ilmastostrategian köykäiseksi lärpäkkeeksi.

”Suomi on Euroopan unionin ilmastohaisuli. Suomen ilmastopäästöt asukasta kohti ovat EU:n huippua”, Kontula julisti.

Perussuomalaisten **Kaj Turunen** luki hallitusohjelmaa, jossa luvataan vähentää turpeen energiakäyttö niin, ettei turve korvaudu kivihiilellä.

”Näinköhän tämä on mennyt, arvoisa ministeri?” Turunen kysyi.

SDP:n **Jukka Kärnän** mukaan Suomella on hyvät mahdollisuudet lisätä metsäpohjaisen biomassan tuotantoa ja korvata sillä kivihiiltä voimalaitoksissa.

”Tämä edellyttää pitkäjänniteisen ja ennakoitavissa olevien tukikeinojen käyttöä yli vaalikausien. Lisäksi metsähakkeen korjuun ja kuljetuksen toimintaketjuille pitää luoda kattavat ja kestävät markkinaehtoiset edellytykset”, Kärnä sanoi.

JUHA KAIHLANEN

Hiilen hinta pohjalukemissa

Kivihiilen hinta maailmalla on painunut pohjalukemiin noin 90 dollariin tonnilta. Yhtä halpaa kivihiili oli viimeksi vuoden 2009 taantumassa.

Hiilen hinta on jo niillä hujakoilla, ettei louhinta ole kannattavaa kaikille tuottajille.

Halvan kivihiilen kulutusta on kasvattamassa Suomessa turvepulan lisäksi myös pohjoismaisten vesivarastojen hupeneminen.

Pohjoismaiset vesialtaat olivat ääriään myöten täynnä vielä kesän lopulla, mutta sen jälkeen Norjassa ja Ruotsissa vesivoiman kannalta tärkeillä alueilla on saatu sateita vain vähän.

Energia-alan asiantuntijayrityksen Energiakolmion salkunhoitajan **Toni Sjöblomin** mukaan vesivoimatuotannon vähentyessä tilaa syntyy hiilivoimalla tuotetulle sähkölle.

”Nyt vesivarastot Pohjoismaissa ovat 25 terawattituntia alle normaalin. Se tarkoittaa sitä, että todennäköisesti myös kesällä tullaan ajamaan hiililauhdetta”, Sjöblom sanoo.

JUHA KAIHLANEN

Tilatukeen tulossa viiden prosentin leikkaus

BRYSSEL (MT)

EU-komissio esittää loppuvuonna maksettavaan tämän vuoden tilatukeen noin viiden prosentin leikkausta. Leikkaus koskisi 5 000 euron ylittävää osaa EU:n kokonaan maksamasta tilatuesta.

Luonnonhaittakorvauksiin tai kansallisiin tukiin esitys ei vaikuttaisi.

Pienimmät tilat säästyisivät leikkaukselta. Käytännössä esimerkiksi eteläsuomalaisella kasvinviljelytilalla leikkuri alkaisi purra 20 hehtaarin ylittävillä aloilla.

Syynä leikkaukseen on EU-johtajien helmikuussa sopima monivuotinen budjettiraami. Lisäksi suorien tukien potista nipistetään noin 420 miljoonaa euroa erityiseen kriisirahastoon, jota voidaan käyttää esimerkiksi maitokriisin tai ehec-bakteeriepidemian kaltaisissa tilanteissa.

Päätös vaikuttaa jo tämän vuoden tukiin, koska teknisesti ne maksetaan ensi vuoden EU-budjetista.

”Leikkaus tulee viljelijöille täytenä yllätyksenä. Monet ovat ehtineet jo tehdä investointeja, joissa ei ole otettu huomioon tätä säästöä”, Euroopan tuottajajärjestön Copa-Cocegan pääsihteeri **Pekka Pesonen** arvostelee.

EU-parlamentin ja ministerineuvoston pitää päättää komission esityksestä viimeistään kesäkuun loppuun mennessä.

NIKLAS HOLMBERG

Puolalainen Plewa EU:n maatalousjohtajaksi

BRYSSEL (MT)

Puolalainen tekniikan tohtori **Jerzy Bodgan Plewa** on nimitetty EU-komission maatalouspääosaston eli DG Agrin uudeksi pääjohtajaksi.

Tähän saakka hän on työskennellyt komissiossa maaseudun kehittämisestä vastaavana varapääjohtajana. Ennen EU-uraansa 58-vuotias Plewa on työskennellyt muun muassa tutkijana ja Puolan maatalousministeriön valtiosihteerinä.

Plewa seuraa tehtävässä espanjalaista **José Manuel Silva Rodriguezia**. **MT**

Brittitutkijat: Kirppamyrkky ei tapa mehiläisiä

Britannian ympäristö- ja ruokaministeriön (Defra) tuoreen tutkimuksen mukaan öljykasvien kirppojen torjuntaan käytettävät neonikotinoidivalmisteet eivät ole vaaraksi mehiläisille.

Tutkimuksessa verrattiin mehiläisten menestymistä neokotinoideilla käsiteltyjen ja käsittelemättömien peltojen läheisyydessä. Defran mukaan torjunta-ainekäsittelyllä ei ollut yhteyttä mehiläisten terveyteen.

EU:n elintarvikevirasto EFSA sitä vastoin on omissa tutkimuksissaan havainnut vahvaa näyttöä neokotinoidien ja mehiläiskuolemien yhteydestä.

MT